

Kommenteret høringsoversigt

25. april 2018

Høringsnotat med kommentarer over høringssvar vedrørende udkast til forslag om lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om social service, lov om integration af udlændinge i Danmark og forskellige andre love (Mulighed for at udarbejde en helhedsorienteret plan til borgere med komplekse og sammensatte problemer)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til forslag om lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om social service, lov om integration af udlændinge i Danmark og forskellige andre love (Mulighed for at udarbejde en helhedsorienteret plan til borgere med komplekse og sammensatte problemer) har i perioden fra den 12. februar 2018 til den 12. marts 2018 været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer mv., *jf. bilag 1*.

Finansministeriet har modtaget høringssvar fra følgende:

- Politiforbundet, Finanstilsynet, Flygtningenævnet, Statsforvaltningen, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Rigsrevisionen, AOF, Datatilsynet, Rådet for Etniske Minoriteter, Socialpædagogerne, Ankestyrelsen, KL, Frikommunenetværk (En plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren), DA, Danske Regioner, FA, LOS, Retspolitisk forening, FBU ForældreLANDSforeningen, BKF, Forhandlingsfællesskabet, Socialchefforeningen, Bedre Psykiatri, FOA, SAND De hjemløses landsorganisation, Danske Handicaporganisationer, Ergoterapeutforeningen, Dansk Flygtningehjælp, LO, FTF og Akademikerne, Institut for menneskerettigheder, Udlændingenævnet, Erhvervsstyrelsen, Socialstyrelsen, Børnerådet, Dansk Socialrådgiverforening, Rigspolitiet og Rådet for Socialt Udsatte.

Forbrugerrådet Tænk har anført, at forslaget ligger uden for rådets kompetenceområde, og at Forbrugerrådet derfor ikke har ønsket at udtale sig om lovforslaget.

2. Høringssvarene

2.1. Indledning

Følgende myndigheder og organisationer har ikke bemærkninger til lovforslaget:

- Politiforbundet, Finanstilsynet, Flygtningenævnet, Statsforvaltningen, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Rigsrevisionen, Ankestyrelsen, Danske Re-

gioner, FA, LOS, Forhandlingsfællesskabet, Udlændingenævnet, Erhvervsstyrelsen og Rigspolitiet.

I det følgende er gengivet hovedindholdet i de øvrige høringssvar, idet det bemærkes, at ikke alle høringssvarernes bemærkninger og argumenter er medtaget.

Høringssvarende er kategoriseret i følgende emner:

0. Generel modtagelse af lovforslaget
1. Målgruppen for en helhedsorienteret plan
2. Retskrav på en helhedsorienteret plan
3. Samtykke til en helhedsorienteret plan, involvering af borgeren og deling af data
4. Krav om én koordinerende sagsbehandler
5. Tydeliggørelse af barnets og familiens plan
6. Indhold af en helhedsorienteret plan, herunder beskæftigelsesrettet fokus
7. Kommunernes vurdering og organisering
8. Ikrafttrædelsesdato
9. Dispensationer beskæftigelsesområdet
10. Vejledning til og evaluering af lovforslaget
11. Ønsker for det videre arbejde: videre arbejde med sundhedsplaner, IT-understøttelse og registrering

Til hvert punkt er Finansministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Børne- og Socialministeriets bemærkninger til høringssvarene anført med kursiv.

2.1.0. Generel modtagelse af lovforslaget

Alle de høringssvar, der har afgivet bemærkninger, støtter lovforslaget. Høringssvarerne vurderer det positivt, at der gives mulighed for at udarbejde en helhedsorienteret plan til borgere med komplekse og sammensatte problemer, frem for at borgerne skal have flere planer på tværs af forvaltninger. Det vurderes generelt som tiltrængt, at der indføres mulighed for en helhedsorienteret plan for borgere med komplekse og sammensatte problemer.

Hertil bemærker **KL** og **Frikommunenetværket En plan**, at lovforslaget er et første vigtigt skridt mod mere sammenhængende indsatser på tværs af lovgivninger. Lovforslaget betragtes ikke som endemålet. For at sikre reel understøttelse af kommunernes mulighed for at skabe sammenhængende indsatser for borgerne, vurderes der at være behov for også at sikre fællesskab om andre dele af myndighedsarbejdet med borgeren. Det handler bl.a. om at sikre mulighed for én udredning og én afgørelse, der tager højde for helheden i borgerens udfordringsbillede samt øget fleksibilitet i sammensætningen af indsatser på tværs af lovgivninger, så indsatserne i højere grad kan tilrettelægges på en måde, der sikrer sammenhæng og helhed for borgerne. KL ønsker generelt, at procesreguleringen fremadrettet begrænses i de forskellige lovgivninger, og at der i stedet i højere grad sættes fokus på mål og effekt for borgeren.

Endelig indebærer understøttelsen af en reel helhedsorientering også, at klagesystemet fremadrettet bør forpligtes til at se på borgerens helhed. KL opfordrer endvidere til, at sammenhængsforståelsen skrives meget tydeligere frem i såvel bestemmelserne som i lovbemærkningerne, og til at det tydeliggøres i lovtæksten, at en helhedsorienteret plan kan 'erstatte' sektorspecifikke planer.

Ministerierne noterer sig den generelle opbakning til lovforslaget. Lovforslaget har til hensigt at styrke sammenhængen i indsatsen til borgere med komplekse og sammensatte problemer ved at give kommunerne bedre muligheder for at tilbyde en helhedsorienteret plan. Lovforslaget er således ét første vigtigt skridt i retning mod mere sammenhængende indsatser. Der er behov for fortsat at arbejde videre med dagsordenen og tage de næste vigtige skridt i retning mod mere sammenhængende indsatser. Som det fremgår af lovforslagets afsnit 1, arbejder regeringen derfor i regi af Sammenhængsreformen videre med dagsordenen og med initiativer, der kan understøtte mere sammenhængende indsatser for borgere med komplekse og sammensatte problemstillinger.

Det bemærkes, at det i såvel lovtækt og bemærkninger er tydeliggjort, at den helhedsorienterede plan kan erstatte/træde i stedet for de sektorspecifikke planer. Det bemærkes endvidere, at i lovtækt og bemærkninger anvendes termen 'en helhedsorienteret plan' i stedet for Én plan. Det er præciseret, at den helhedsorienterede plan i praksis kan omtales som Én plan.

2.1.1. Målgruppen for en helhedsorienteret plan

Dansk Socialrådgiverforeningen og **KL** foreslår, at målgruppen for en helhedsorienteret plan afgrænses mere klart til borgere, som får eller skal have hjælp fra to eller flere forvaltninger samtidigt og dermed har et koordineringsbehov. Kobling af målgruppen til plankrav kan risikere at skabe en u hensigtsmæssig indsnævring af målgruppen. I forlængelse heraf vurderer KL det afgørende, at kommunerne får mulighed for at indtænke indsatser, som ikke er omfattet direkte af lovforslaget.

FOA forholder sig kritisk overfor, at man med lovforslaget vil tilbyde målgruppen for ressourceforløb, jobafklaring og sygedagpenge kategori 3 muligheden for at få udarbejdet en helhedsorienteret plan. Efter FOAs vurdering er behovet for at udarbejde en samlet plan samt koordinering heraf allerede tilgodeset for de nævnte målgrupper. FOA er tilsvarende uforstående overfor, at sygedagpengemodtagere visiteret til kategori 2 skal omfattes af en helhedsorienteret plan, idet denne gruppe efter FOAs opfattelse ikke er en målgruppe med komplekse og sammensatte problemer med behov for koordinering af tværsektorielle indsatser. Det er FOAs opfordring, at lovgiver i stedet bør følge tæt op på, om sygedagpengemodtagere med komplekse og sammensatte problemer bliver visiteret korrekt.

Retspolitisk Forening bemærker, at termen "komplekse og sammensatte problemer, hvor der kan eller skal udarbejdes flere planer for indsatserne, og hvor der er et koordinationsbehov forbundet hermed" bør defineres, så det fremgår, hvad "komplekse og sammensatte problemer" dækker over.

Ministerierne noterer sig ønsket om at udvide målgruppen for en helhedsorienteret plan. Ministerier-

ne ønsker dog at fastholde lovforslagets definition af målgruppen ud fra et hensyn til, at lovforslaget har til formål at skabe bedre sammenhæng mellem borgernes planer. Hvis borgeren kun har én sektorspecifik plan kan kommunerne allerede inden for gældende regler koordinere og sammentænke borgerens indsatser i den konkrete sektorspecifikke plan. Denne mulighed er præciseret i de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.2.

Ift. FOAs kommentarer bemærker ministerierne, at rehabiliteringsplanens indsatsdel beskriver den tværfaglige indsats. Indsatsdelen skal indeholde personens beskæftigelses- og uddannelsesmål samt en plan for, hvilke indsatser fra de forskellige forvaltninger og myndigheder, der skal iværksættes for at bringe den enkelte tættere på arbejdsmarkedet. Det betyder f.eks., at rehabiliteringsplanens indsatsdel kan indeholde indsatser fra f.eks. sociallovgivningen. Men der findes pt. ikke hjemmel til at samle flere planer i en helhedsorienteret plan. Dette gives der hjemmel til med dette lovforslag. Årsagen til, at sygedagpengemodtagere, der er visiteret til kategori 2, er omfattet af lovforslaget er, at der i vurderingen af om en person har komplekse og sammensatte problemer, bl.a. kan indgå personens behov for indsatser på tværs af sektorområder. Det kan tillige indgå i vurderingen, om personens familie har komplekse og sammensatte problemer, som med fordel kan understøttes gennem en helhedsorienteret plan for familien.

Samtidig noterer ministerierne sig ønsket om en tydeligere definition af begrebet ”komplekse og sammensatte problemer”, og dette er defineret i lovforslagets afsnit 2.1.3.2.

2.1.2. Retskrav på en helhedsorienteret plan

Dansk Socialrådgiver, SAND, FSD, Socialpædagogerne, samt LO, FTF og Akademikerne foreslår, at en helhedsorienteret plan skal være en ret for borgeren, som kommunen har pligt til at udarbejde, efterleve og følge op på. For så vidt borgeren ikke ønsker en helhedsorienteret plan, skal det dokumenteres, borgeren skal vejledes om indholdet i en helhedsorienteret plan og borgeren skal have mulighed for at klage over ikke at have fået tilbudt en helhedsorienteret plan. **FOA** bemærker, at lovforslagets kan-bestemmelse kan resultere i uens praksis på tværs af kommunerne, og at ikke alle i målgruppen for en helhedsorienteret plan får en sådan plan.

Rådet for Socialt Udsatte og Danske Handicaporganisationer foreslår, at en borger selv skal kunne bede om at komme i betragtning til at få en helhedsorienteret plan, og at kommunen i så fald skal være forpligtet til at tage muligheden op til overvejelse. **Retspolitisk forening** ønsker en tydeliggørelse af borgernes retsstilling ift. en helhedsorienteret plan, herunder om personen har ret til at få udarbejdet en helhedsorienteret plan.

Ministerierne noterer sig ønsket om at gøre en helhedsorienteret plan til et retskrav. Ministerierne vurderer, at det på nuværende tidspunkt er for tidligt at indføre et sådant krav, herunder i lyset af, at der lægges op til, at lovforslaget skal træde i kraft d. 1. juli 2018, og at det for kommunerne er en mulighed (kan-bestemmelse) at arbejde med en helhedsorienteret plan. Det er tydeliggjort i lovforslagets afsnit 1.2., at der i forbindelse med evalueringen kan ses på muligheden for at gøre den helhedsorienterede plan til en skal-bestemmelse og dermed et retskrav for borgerne.

Samtidig er kommunernes vurdering blevet nuanceret, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.3. samt specielle bemærkninger tilknyttet de nævnte paragraffer. Således fremgår det, at kommunens vurdering af, om en borger med fordel kan tilbydes en helhedsorienteret plan, som udgangspunkt beror på en konkret vurdering og bl.a. skal baseres på, om borgeren vurderes at have komplekse og sammensatte problemer, som med fordel kan sammentænkes via en helhedsorienteret plan. Det er samtidig præciseret, at borgeren kan ytre ønske om en helhedsorienteret plan, hvorefter det vil være op til kommunerne at vurdere, hvorvidt dette findes hensigtsmæssigt. Hertil er det præciseret, at kommunen bl.a. kan inddrage administrative hensyn i vurderingen, og at kommunen kan beslutte at målrette arbejdet med helhedsorienterede planer mod en eller flere grupper af borgere, således at der for disse borgere foretages en konkret vurdering af, om de kan tilbydes en helhedsorienteret plan. Det fremgår endvidere, at borgeren ikke har retskrav på at få udarbejdet en helhedsorienteret plan, og borgeren kan således ikke klage over ikke at blive tilbudt en helhedsorienteret plan.

Det er samtidig tydeliggjort i bl.a. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.3., at kommunerne alene kan udarbejde en helhedsorienteret plan, hvis borgeren samtykker hertil, jf. også næste afsnit.

2.1.3. Samtykke til en helhedsorienteret plan/involvering af borgeren og deling af data

Dansk Socialrådgiverforening, Socialpædagogerne, FBU ForældreLANDSforeningen, SAND, Ergoterapeutforeningen, Rådet for Socialt Udsatte, LO, FTF og Akademikerne, Danske Handicaporganisationer, Børnerådet, Dansk Flygtningenævnt, Socialstyrelsen og AOF vurderer det som afgørende for arbejdet med en helhedsorienteret plan, at borgeren skal give samtykke til udarbejdelsen af en helhedsorienteret plan, herunder til deling af oplysninger. Dette for at sikre borgernes involvering i arbejdet med planen og mhp. at undgå, at oplysninger om enkeltborgere eller familie deles mellem forskellige forvaltninger uden at borgeren er informeret tilstrækkeligt, kan gøre indsigelse eller udnytte sine rettigheder efter EU persondataforordningen. Samtidig vil samtykket understøtte en involvering af og dialog med borgeren, som er vigtigt i arbejdet med en helhedsorienteret plan. Det vurderes som afgørende for indsatserne, at borgeren inddrages og har overblik, ejerskab og tillid til arbejdet med planen. Generelt understreges det, at det bør tydeliggøres i lovforslaget, at borgerne skal inddrages aktivt i arbejdet med en helhedsorienteret plan.

Socialpædagogerne og Danske Handicaporganisationer foreslår, at der kan udarbejdes en graderet samtykkeerklæring, hvori det er muligt at til- og fravælge samtykke i forhold til de relevante parter. **Retspolitisk Forening** bemærker, at en eventuel inddragelse af sundhedsoplysninger altid bør foregå gennem samtykke.

Rådet for Etniske Minoriteter udtrykker betænkelighed ved, hvem der står for at vejlede borgerne i valget mellem en helhedsorienteret plan eller Integrationskontrakten.

Frikommunenetværket En plan, Dansk Socialrådgiverforening og Retspolitisk Forening påpeger, at en hjemmel til datadeling via samtykke bør indebære, at der

ikke er behov for at benytte ministerbemyndigelsen i databeskyttelseslovens § 5 stk. 3. Samtidig udtrykker **Dansk Socialrådgiverforening** bekymring for samkøring af data mhp. udsøgning af borgere. Det vurderes at have negative implikationer for bl.a. mødet med borgeren. Identifikation af målgruppen via dialog med borgerne vurderes at være mere hensigtsmæssig end samkøring.

KL efterspørger, at muligheden for lettere datadeling ikke knyttes snævert til formålet om udarbejdelse af en helhedsorienteret plan. **FSD** ser det som et vigtigt aspekt, at der kan udveksles de fornødne data mellem afdelingerne for at sikre, at der ikke foretages parallelindsatser.

Datatilsynet bemærker, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Ministerierne noterer sig ønsket om, at borgeren skal samtykke til udarbejdelsen af en helhedsorienteret plan og til den datadeling, der finder sted i forbindelse hermed. På den baggrund er lovforslaget ændret således, at borgeren skal samtykke til at få sine planer erstattet af en helhedsorienteret plan, og til at kommunen deler data i forbindelse med udarbejdelsen af planen, jf. lovforslagets §§ 1-6, de almindelige bemærkninger, herunder afsnit 2.1.3.4., samt specielle bemærkninger tilknyttet de nævnte paragraffer. Det fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.4., at samtykket er et centralt element i at sikre ejerskab fra og involvering af borgeren. Samtidig er det tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger, at planen skal udarbejdes i samarbejde med borgeren.

Herudover er det præciseret i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.3., at samtykket giver hjemmel til datadeling i forbindelse med udarbejdelsen af den helhedsorienterede plan. Ministerierne bemærker, at det i det videre arbejde med at definere en model for samtykke (i form af f.eks. retningslinjer eller en instruks til kommunerne) kan overvejes, om samtykket kan udarbejdes som et gradueret samtykke.

Samtidig bemærkes det, at det påtænkes at give kommunerne mulighed for at kunne samkøre eksisterende data for at identificere borgere i målgruppen for den helhedsorienterede plan ved at benytte den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 5, stk. 3, i forslaget til databeskyttelseslov, jf. Folketings Tidende 2017-18, A, L. 68 som fremsat. Dette er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.3. Bekendtgørelsen udstedt med hjemmel i § 5, stk. 3, i forslaget til databeskyttelsesloven vedrørende identifikation af målgruppen vil blive sendt i høring hos bl.a. Datatilsynet, og det bemærkes, at ordningen i øvrigt indrettes i overensstemmelse med persondatalovgivningens regler. Bekendtgørelsen forventes sendt i høring umiddelbart, efter databeskyttelsesloven forventes vedtaget.

Ministerierne bemærker endvidere, at sundhedsoplysninger ville kunne inddrages i arbejdet med en helhedsorienteret plan, hvis betingelserne i sundhedslovens regler om tavshedspligt og videregivelse af helhedsoplysninger m.v. overholdes. Det følger således af sundhedslovens § 43, stk. 1, at det som udgangspunkt kræver patientens samtykke, hvis sundhedspersoner skal kunne videregive oplysninger om helhedsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger til myndigheder m.v. til andre formål end patientbehandling. Dette fremgår ligeledes af lovforslagets almindelige bemærkninger.

ger afsnit 2.1.3.6.

Endelig bemærkes det, at for personer omfattet af integrationsprogrammet gives der hjemmel til, at andre sektorspecifikke indsatser kan indarbejdes i integrationskontrakten/ integrationsprogrammet mhp. at understøtte en tværfaglig koordinering af indsatser.

2.1.4. Krav om Én koordinerende sagsbehandler

Dansk Socialrådgiverforening, Socialpædagogerne, Børnerådet, Bedre Psykiatri, FOA, LO, FTF og Akademikerne foreslår, at det af lovteksten bør fremgå, at kommunen skal udpege en koordinerende sagsbehandler i sager med en helhedsorienteret plan, idet borgeren skal opleve, at de har én koordinerende sagsbehandler og én primær indgang til kommunen. Samtidig foreslås det, at der overfor kommunerne bør lovgives eller kraftigt opfordres til et lavt antal sager pr. koordinerende sagsbehandler. Dansk Socialrådgiverforening foreslår, at det bør fremgå af lovteksten, at den koordinerende sagsbehandler skal have tværgående beslutningskompetence ift. koordinering af planen, og Socialpædagogerne foreslår, at der etableres et netværk om borgeren.

Danske Handicaporganisationer bemærker, at det vigtigste er, at borgeren oplever, at der sker en koordinering af sagen, og at der sker fremdrift i sagen. Dette kan ifølge Danske Handicaporganisationer opnås ad flere veje, men det er klart, at jo flere sagsbehandlere borgeren møder, jo mere uoverskueligt og ukoordineret opleves mødet med kommunen. Samtidig anbefaler **Rådet for Socialt Udsatte**, at der gennemføres forsøg med såkaldt personligt ombud. Hertil opfordrer **Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Rådet for Social Udsatte** og **FOA** til sikring af kompetenceudvikling af de medarbejdere, som skal sikre implementeringen af en helhedsorienteret plan.

Ministerierne noterer sig ønsket om én koordinerende sagsbehandler. Ministerierne kan tilslutte sig argumentet om, at et koordineret forløb (f.eks. i form af en enkelt koordinerende sagsbehandler eller et team af kontaktpersoner) er et væsentligt element i arbejdet med en helhedsorienteret plan.

Ministerierne vurderer dog, at et lovkrav om én koordinerende sagsbehandler ikke vil være hensigtsmæssigt, idet et sådant krav vil være en omfattende detailregulering af kommunernes indsats, som ikke nødvendigvis vil resultere i, at borgeren oplever et koordineret forløb. Regeringen vil i det videre arbejde med Sammenhængsreformen tage initiativ til at drøfte med bl.a. KL, hvordan der kan arbejdes for at minimere antallet af sagsbehandlere for den enkelte borger og dermed forenkle forløbet generelt for de borgere, som får en helhedsorienteret plan. Dette er præciseret i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2. Samtidig indgår det som et centralt element i lovforslaget, at kommunerne gives bedre mulighed for at indrette det tværgående arbejde med borgeren, idet lovforslaget giver mulighed for, at jobcenterets opgavevaretagelse kan henlægges i en anden enhed i kommunen. Det betyder, at beskæftigelsesindsatsen kan flyttes til en anden enhed, herunder også funktionen som koordinerende sagsbehandler. Målet er, at indsatsen for borgere med komplekse og sammensatte problemer, hvor der kan eller skal udarbejdes flere planer for indsatserne, og hvor der er et koordinationsbehov forbundet hermed, kan samles i en enhed eller forvaltning, som kan være en anden end jobcenteret.

2.1.5. Tydeliggørelse af barnets og familiens plan

KL, Børnerådet, FSD, Bedre Psykiatri, Børne- og Kulturchefforeningen og Retspolitisk forening udtrykker opbakning til muligheden for, at der kan udarbejdes én samlet familieplan. **Børnerådet** finder det særlig positivt, at barnets eller den unges handleplan kan indgå i den samlede familieplan, og at barnets selvstændige rettigheder efter serviceloven fortsat vil blive respekteret.

KL efterspørger bedre muligheder for, at børnenes plan og udfordringer skal tænkes ind fra start. Samtidig efterspørges en tydeliggørelse i lovforslaget af, hvordan børn og unge under 16 år med indsatser efter serviceloven kan indgå i en helhedsorienteret plan. Der efterspørges en tydeliggørelse af, at en helhedsorienteret plan også kan være familiens plan.

Retspolitisk Forening bemærker, at familiens plan kan blive uoverskuelig som følge af, at indsatserne ”altid vil være individuelt henførbare”. Samtidig efterspørges stillingtagen til, hvordan kommunen skal forholde sig, hvis ét af familiemedlemmerne ikke ønsker at indgå i en helhedsorienteret plan for hele familien, herunder spørgsmålet om, hvorvidt resten af familien i dette tilfælde fortsat vil få en helhedsorienteret plan.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker, at der er nogle udfordringer ved at gøre børnesagen til en del af en helhedsorienteret plan, og anmoder derfor om, at det tydeliggøres, hvordan man i forbindelse med familieplanen kan sikre, at man ikke antaster børnenes og de unges rettigheder. Herunder hvordan man på en gang kan lave en familieplan og kan udskille børnenes og de unges planer fra den.

Ministerierne bemærker, at muligheden for at udarbejde familiens plan er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.2. Samtidig er den unges plan tydeliggjort i afsnit 1 og 2.1.3.1.1.

Samtidig er det tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.2, at kommunen i samarbejde med familien afgrænser, hvilke familiemedlemmer der indgår i familiens plan. Det er således ikke en forudsætning for familieplanen, at alle familiemedlemmer vil indgå i dette arbejde.

Samtidig er det tydeliggjort i lovforslagets specielle bemærkninger, at barnet fortsat skal høres og inddrages ifm. sagen.

2.1.6. Indhold af en helhedsorienteret plan, herunder beskæftigelsesrettet fokus

Dansk Socialrådgiver, Socialpædagogerne og Danske Handicaporganisationer foreslår, at en helhedsorienteret plan bør indeholde nogle konkrete elementer, der skal fremgå af lovtæksten. Samtidig foreslår Dansk Socialrådgiverforening, at en helhedsorienteret plan skal være en styrende ’overligger’ i stedet for at afløse de specifikke planer, og at det bør fremgå af lovtæksten, at der skal ske en løbende opfølgning på planen. **KL** efterspørger omvendt, at kommunerne gives større frihed til at definere indholdet af en helhedsorienteret plan og efterspørger en tydeliggørelse af mulig-

hederne for at indtænke indsatser, som ikke er omfattet direkte af lovforslaget, herunder f.eks. sundhedsindsatser.

Ift. det beskæftigelsesrettede fokus i lovforslaget bemærker **DA**, at det er afgørende, at det overordnede mål med en helhedsorienteret plan bliver at understøtte, at borgerne kommer tættere på arbejdsmarkedet og i beskæftigelse. Omvendt udtrykker **Dansk Socialrådgiverforening**, **Bedre Psykiatri** og **Ergoterapeutforeningen** en bekymring for et snævert beskæftigelsesrettet fokus, idet målgruppen for en helhedsorienteret plan er borgere med komplekse og sammensatte problemer, som kan skyldes mange andre og forskellige faktorer end beskæftigelsesproblemer. Bedre Psykiatri efterspørger en uddybning af overvejelserne om varig beskæftigelse som langsigtet mål, og **Dansk Socialrådgiverforening** efterspørger, at servicelovens hovedformål ligeledes fastholdes som hovedformål.

Ministerierne vurderer det ikke hensigtsmæssigt at sætte faste krav til indholdet af en helhedsorienteret plan. Indholdet af planen afhænger af, hvilke indsatser borgeren får. Dette er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.1., herunder med tydeliggørelse af, at f.eks. formål, delmål, aktiviteter, tilbud, information om aftaler, der er indgået med borgeren m.v., så vidt muligt vil kunne udarbejdes på tværs af de indsatser, som borgeren modtager, således at borgeren oplever f.eks. ét samlet mål for indsatserne. Samtidig bemærker ministerierne, at der ikke til noget til hinder for, at kommunen indtænker indsatser, som ikke er direkte omfattet af lovforslaget. Sundhedsoplysninger vil eksempelvis kunne inddrages, hvis betingelserne i sundhedslovens regler om tavshedspligt og videregivelse af helbredsoplysninger m.v. overholdes.

Ministerierne bemærker, at ønsket om et overordnet og langsigtet mål om beskæftigelse ikke er et udtryk for, at borgeren ikke skal have indsatser på f.eks. socialområdet. Derimod er det netop ambitionen, at kommunen ud fra en helhedsbetragtning af borgerens udfordringer tilrettelægger et forløb af indsatser til borgeren, som kan bringe borgeren tættere på et mål om varig beskæftigelse. Det er således nuanceret i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2. og 2.1.3.1.1., at formålet med den helhedsorienterede plan er at understøtte en helhedsorienteret indsats for borgere med komplekse og sammensatte problemer. Hensigten er således, at indsatserne – i samarbejde med borgeren – tilrettelægges og koordineres med henblik på så vidt muligt at understøtte en samlet virksom indsats. I dette arbejde udgør varig beskæftigelse det overordnede og langsigtede mål for unge og voksne borgere. Indsatserne skal således – ud fra borgerens forudsætninger og konkrete behov og i dialog med borgeren – have beskæftigelse som overordnet og langsigtet mål. For nogle borgere vil varig beskæftigelse i mindre grad være inde for rækkevidde. For andre borgere vil de forskellige indsatsers timing og koordinering være afgørende for at nå et mål på sigt om varig beskæftigelse. For forældre til børn og unge, som har behov for støtte, skal det langsigtede mål om beskæftigelse samtidig ses under hensyn til barnets eller den unges samlede behov for støtte, så indsatser over for forældrene tager højde for f.eks. forældrenes nødvendige deltagelse i familiebehandling eller i møder om barnets eller den unges behov.

Indholdet af en helhedsorienteret plan skal dog fortsat samlet set leve op til de krav, der er til sektorspecifikke planer, som en helhedsorienteret plan erstatter for den enkelte borger.

2.1.7. Kommunernes organisering

FBU ForældreLANDSforeningen, Dansk Socialrådgiverforening og Dansk Flygtningenævn efterspørger en tydeliggørelse af, hvilken sektor i kommunen der er ansvarlig for udarbejdelsen af en helhedsorienteret plan. Endvidere efterspørges en tydeliggørelse af, hvilken kommune som skal udarbejde en helhedsorienteret plan i tilfælde af, at borgeren er i kontakt med flere kommuner.

KL bemærker, at lovforslagets øgede organisatoriske fleksibilitet ift. jobcenterets opgavevaretagelse er afgørende for en sammenhængende indsats. KL opfordrer til, at den organisatoriske barriere for sammenhængende indsatser generelt ophæves. **Bedre Psykiatri** bemærker, at det er uklart, hvordan fleksibiliteten vil bidrage til én indgang til kommunerne, og hvilken effekt den organisatoriske frihed medfører for kommunernes forvaltning af en helhedsorienteret plan. Bedre Psykiatri foreslår i forlængelse heraf, at en organisering af kommunernes forvaltning af en helhedsorienteret plan bør hvile på princippet om én indgang, én borger, én ansvarlig og en helhedsorienteret plan.

Danske Handicaporganisationer foreslår, at der i loven indføres en pligt til, at kommunen tydeligt tager stilling til, hvem der har ansvaret for udarbejdelsen af en helhedsorienteret plan ved opstarten af samarbejdet med borgeren. Ansvaret kan ligge hos en koordinerende sagsbehandler eller et lille tværgående team.

Ministerierne vurderer det ikke hensigtsmæssigt at stille krav til kommunernes organisering. Det er afgørende, at kommunerne har organisatorisk fleksibilitet til at tilrettelægge indsatsen efter lokale forhold, og at indsatser og den helhedsorienterede plan tilrettelægges i tæt dialog og samarbejde med borgeren. Med lovforslaget får den enkelte kommune organisatorisk frihed til at tilrettelægge arbejdet med en helhedsorienteret plan ud fra lokale forudsætninger og behov, så borgeren i højere grad oplever at have én indgang til kommunen.

Det er præciseret i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1., at der kan være borgere, hvor forskellige kommuner har pligt til at yde hjælp efter sektorlovgivningen. I disse tilfælde vil det bero på en konkret vurdering, om det vil være relevant at tilbyde borgene en helhedsorienteret plan.

2.1.8. Ikrafttrædelsesdato

Dansk Socialrådgiverforening, Frikommunenetværk En plan, Retspolitisk Forening og LO, FTF og Akademikerne opfordrer til, at ikrafttrædelsestidspunktet for loven om en helhedsorienteret plan udskydes, så loven f.eks. først træder i kraft d. 1. januar 2019 med henblik på at give kommunerne længere tid til omstilling til arbejdet med en helhedsorienteret plan, før loven træder i kraft. Hertil opfordres der til, at vejledninger m.v. offentliggøres inden ikrafttrædelsestidspunktet med respekt for, at kommunerne skal have tid til at få de nye regler implementeret, og at der tages mere eksplicit stilling til, hvordan lovforslaget skal implementeres.

Ministerierne bemærker, at lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt (1. juli) fastholdes ud fra et ønske om hurtigst muligt at give alle kommuner bedre rammer for at kunne arbejde med helhedsorienterede

planer. Nogle kommuner er i regi af frikommunenetværket En plan allerede i gang, og med lovforslaget ønsker ministerierne at understøtte, at øvrige kommuner ligeledes kan igangsætte arbejdet hermed. Dette skal også ses i lyset af, at kommunen ikke får pligt til at tilbyde helhedsorienterede planer, hvilket giver mulighed for, at de enkelte kommuner kan beslutte igangsættelsen af arbejdet ud fra lokale forhold.

Det er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2., at det i forbindelse med en evaluering, som oversendes til Folketinget i 2021, vil være relevant at overveje, hvorvidt kommunerne fremadrettet skal udarbejde en helhedsorienteret plan til borgere med sammensatte og komplekse problemer, hvorved borgere i målgruppen for en helhedsorienteret plan vil få ret hertil.

2.1.9. Dispensationer beskæftigelsesområdet

KL og Frikommunenetværk En plan efterspørger, at der i lovforslaget medtages alle de dispensationer på beskæftigelsesområdet, som frikommunenetværket har fået i forbindelse med frikommuneforsøg II. Det drejer sig blandt andet om muligheden for fleksibelt at tilrettelægge samtaleforløbet og tilbud, herunder at kunne fravige første ret og pligt tilbud, når frikommunen i perioden i stedet giver indsats efter anden lovgivning f.eks. serviceloven. Kommunerne har behov for færre bindinger og mere fleksibilitet til at vurdere, hvad planen skal indeholde i samarbejde med borgeren.

KL efterlyser, at lovforslaget eksplicit forholder sig til overgangsperioden frem mod den nye LAB-lovs ikrafttrædelse, herunder også hvad regeringen vil gøre for at sikre den nødvendige processuelle fleksibilitet, hvis LAB-loven ikke sikrer de nødvendige forenklinger.

Ministerierne bemærker, at muligheden for øget frihed for kommunerne på beskæftigelsesområdet søges understøttet via den kommende forenkling af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. regeringens udspil til en forenklet beskæftigelsesindsats. Hensigten med forenklingen af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er bl.a. at harmonisere reglerne på tværs af målgrupper og fjerne en række proceskrav. Dermed er hensigten at give kommunerne større frihed til at tilrettelægge indsatsen for den enkelte borgere, og det vurderes således ikke hensigtsmæssigt at lave særlige regler for målgruppen for en helhedsorienteret plan. Det vil være de nuværende regler som vil gælde til en ny og forenklet LAB-lov træder i kraft.

2.1.10. Vejledning til og evaluering af lovforslaget

Dansk Socialrådgiverforening, KL, Retspolitisk Forening og Socialpædagogerne efterspørger, at der som tillæg til lovforslaget laves en tværministeriel vejledning eller en bekendtgørelse.

Samtidig udtrykker **KL, Bedre Psykiatri, Retspolitisk Forening og Danske Handicaporganisationer** opbakning til, at der gennemføres en evaluering af arbejdet med en helhedsorienteret plan. Det foreslås, at det præciseres i lovforslaget, hvornår denne evaluering skal foretages. Det foreslås, at evalueringen foretages løbende, og at evalueringen inddrager borgernes oplevelser af bl.a. planen og koordineringen heraf.

Ministerierne bemærker, at det i lovforslaget er tilføjet, at regeringen vil tage initiativ til, at der efter lovforslagets vedtagelse udarbejdes inspirationsmateriale, som kan vejlede om arbejdet med en helhedsorienteret plan. Dette materiale kan f.eks. indeholde et eksempel til skabelon for planen, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2. Samtidig er det i samme afsnit præciseret, at evalueringen vil blive foretaget frem mod 2021, og at evalueringen bl.a. vil kunne have fokus på borgernes oplevelser af og kommunernes erfaringer med arbejdet med helhedsorienterede planer.

2.1.11. Ønsker for det videre arbejde: Videre arbejde med sundhedsplaner, IT-understøttelse og registrering

Dansk Socialrådgiverforening, Rådet for Socialt Udsatte, Børnerådet, Socialpædagogerne, Ergoterapeuterne, Bedre Psykiatri, SAND, DH, LO, FTF og Akademikerne påpeger, at mange socialt udsatte også modtager behandling fra det regionale sundhedsvæsen, og at det derfor er vigtigt at arbejde videre med tanker og finde veje til, at der også er sammenhæng og helhed i den kommunale og den regionale indsats for borgeren. Samtidig efterspørger **Dansk Socialrådgiverforening, KL og Bedre Psykiatri**, at Kriminalforsorgens planer også inddrages i en helhedsorienteret plan.

Socialrådgiverforening, Retspolitisk Forening, Frikommunenetværk En plan, KL og FSD bemærker, at en øget brug af en helhedsorienteret plan vil forudsætte en forbedring af IT-systemerne. Det vurderes som essentielt, at der bliver skabt en løsning for et enkelt og effektivt registreringssystem, hvis kommunerne skal kunne effektivt gennemføre lovforslagets intentioner om en helhedsorienteret plan.

Samtidig bemærker **KL**, at lovforslaget ikke indebærer et opgør med dobbeltregistreringer. Lovforslaget fritager udelukkende for registrering af plan-beskrivelse til Det Fælles it-baserede Datagrundlag (DFDG) på beskæftigelsesområdet. Øvrige oplysninger skal dermed fortsat registreres i kommunale fagsystemer og sendes til DFDG. **Rådet for Socialt Udsatte** foreslår, at der skal stilles de nødvendige krav til dokumentation i en helhedsorienteret plan, sådan at den er tilstrækkelig ifm. f.eks. en sag om ansøgning til førtidspension.

Ministerierne noterer sig opbakningen til et videre arbejde med at inddrage sundhedsplaner i en helhedsorienteret plan. Ministerierne vil som beskrevet i lovforslaget arbejde videre med muligheden for at inddrage øvrige planer.

Ministerierne er enige i, at anvendelsen af en helhedsorienteret plan kan fremmes af en effektiv IT-understøttelse. Der kan i den forbindelse i varierende omfang være behov for ændringer i de statslige og kommunale IT-systemer således, at der i større omfang kan udveksles oplysninger mellem forvaltningsområder digitalt. Det vil også indgå, om der er behov for ændringer i valideringerne i DFDG.

Tilbud, der afgives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, vil, jf. bemærkningerne i lovforslaget, fortsat skulle indberettes til DFDG, blandt andet af hensyn til borgernes samlede overblik over den aftalte beskæftigelsesindsats, statistisk opfølgning på indsatsen samt af hensyn til anvendelse af oplysninger ved opgørelsen af kommunal refusion og medfinansiering, jf. lov om kommunernes finansie-

ring af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne.

Der er ikke fastsat statslige krav om fra hvilke it-systemer sådanne tilbud, der afgives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der skal indberettes til DFDG. I det omfang en kommune f.eks. ønsker, at den digitale understøttelse af arbejdet med en helhedsorienteret plan sker i Socialforvaltningens it-systemer, vil indberetning af tilbud, der afgives efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, teknisk kunne ske til DFDG fra dette system, hvis kommunen aftaler dette med sin leverandør inden for rammerne af den enkelte kommunes kontrakt med sine leverandører.

3. Lovforslaget

Der er navnlig foretaget følgende ændringer af lovforslaget i forhold til det udkast til lovforslag, som blev sendt i høring:

- I lovtæst og bemærkninger anvendes termen 'en helhedsorienteret plan' i stedet for Én plan. Det er præciseret, at den helhedsorienterede plan i praksis kan omtales som Én plan.
- I såvel lovtæst og bemærkninger er tydeliggjort, at den helhedsorienterede plan kan erstatte/træde i stedet for de sektorspecifikke planer.
- Ift. målgruppen er det præciseret i de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.2., at hvis borgeren kun har én sektorspecifik plan, kan kommunerne allerede inden for gældende ret koordinere og sammentænke borgerens indsatser i den konkrete sektorspecifikke plan. Samtidig er begrebet "komplekse og sammensatte problemer" defineret i lovforslagets afsnit 2.1.3.2.
- Kommunernes vurdering er blevet nuanceret i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.3 og i de specielle bemærkninger tilknyttet de nævnte paragraffer. Således fremgår det, at kommunens vurdering af, om en borger med fordel kan tilbydes en helhedsorienteret plan, som udgangspunkt beror på en konkret vurdering og bl.a. skal baseres på, om borgeren vurderes at have komplekse og sammensatte problemer, som med fordel kan sammentænkes via en helhedsorienteret plan. Det er samtidig præciseret, at borgeren kan ytre ønske om en helhedsorienteret plan, hvorefter det vil være op til kommunerne at vurdere, hvorvidt dette findes hensigtsmæssigt. Hertil er det præciseret, at kommunen bl.a. kan inddrage administrative hensyn i vurderingen, og at kommunen kan beslutte at målrette arbejdet med helhedsorienterede planer mod en eller flere grupper af borgere, således at der for disse borgere foretages en konkret vurdering af, om de kan tilbydes en helhedsorienteret plan. Det fremgår endvidere, at borgeren ikke har retskrav på at få udarbejdet en helhedsorienteret plan.
- Det er præciseret i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1., at der kan være borgere, hvor *forskellige* kommuner har pligt til at yde hjælp efter sektorslovgivningen. I disse tilfælde vil det bero på en konkret vurdering, om det vil være relevant at tilbyde borgene en helhedsorienteret plan.
- Lovforslaget er ændret således, at borgeren skal samtykke til at få sine planer erstattet af en helhedsorienteret plan, og til at kommunen deler oplysninger om borgeren i forbindelse med udarbejdelsen af planen, jf. lovforslagets §§ 1-6, de

almindelige bemærkninger, herunder afsnit 2.1.3.4. samt specielle bemærkninger tilknyttet de nævnte paragraffer. Det er således via borgerens samtykke, at kommunen får hjemmel til at dele oplysninger om borgeren i forbindelse med udarbejdelsen af planen. Det fremgår af de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.4., at samtykket er et centralt element i at sikre ejerskab fra og involvering af borgeren. Samtidig er det tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger, at planen skal udarbejdes i samarbejde med borgeren.

- Det er indføjet i lovforslaget, at det påtænkes at give kommunerne mulighed for at kunne samkøre eksisterende data for at identificere borgere i målgruppen for den helhedsorienterede plan ved at benytte den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 5, stk. 3, i forslaget til databeskyttelseslov, jf. Folketingstidende 2017-18, A, L 68 som fremsat. Dette er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.3. Bekendtgørelsen udstedt med hjemmel i § 5, stk. 3, i forslaget til databeskyttelsesloven vedrørende identifikation af målgruppen vil blive sendt i høring hos bl.a. Datatilsynet, og det bemærkes, at ordningen i øvrigt indrettes i overensstemmelse med persondatalovgivningens regler.
- Bemærkningerne til lovforslagets afsnit 3.2 om forholdet til reglerne om persondatabeskyttelse er udbygget, således lovforslaget mere udførligt beskriver forholdet til de relevante persondatarelige regler, herunder den forventede anvendelse af bemyndigelsesbestemmelsen i § 5, stk. 3, i databeskyttelsesloven.
- Muligheden for at udarbejde familiens plan er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.2. Det er tydeliggjort, at kommunen i samarbejde med familien afgrænser, hvilke familiemedlemmer der indgår i familiens plan. Det er således ikke en forudsætning for familieplanen, at alle familiemedlemmer vil indgå i dette arbejde. Hertil er det i lovforslagets specielle bemærkninger præciseret, at barnet fortsat skal høres og inddrages ifm. sagen. Samtidig er koblingen mellem den helhedsorienterede plan og uddannelsesplanen (som følge af Aftale om bedre veje til uddannelse og job) tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1 og 2.1.3.1.
- Indholdet af den helhedsorienterede plan er tydeliggjort i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.3.1.1.
- I lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2. og 2.1.3.1.1. er det beskæftigelsesrettede fokus nuanceret.
- Det er tilføjet i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2., at det i forbindelse med evaluering (som oversendes til Folketinget i 2021) vil være relevant at overveje, hvorvidt kommunerne fremadrettet *skal* udarbejde en helhedsorienteret plan til borgere med sammensatte og komplekse problemer, hvorved borgere i målgruppen for en helhedsorienteret plan vil få ret hertil.
- Det er i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2. tilføjet, at regeringen vil tage initiativ til, at der efter lovforslagets vedtagelse udarbejdes inspirationsmateriale, som kan vejlede om arbejdet med en helhedsorienteret plan. Dette materiale kan f.eks. indeholde et eksempel til skabelon for planen. Samtidig er det i samme afsnit præciseret, at evalueringen vil blive foretaget frem mod 2021, og evalueringen bl.a. vil kunne have fokus på borgernes oplevelser af og kommunernes erfaringer med arbejdet med helhedsorienterede planer.

- Det er tilføjet i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 1.2., at regeringen i det videre arbejde med Sammenhængsreformen vil tage initiativ til at drøfte med bl.a. KL, hvordan der kan arbejdes for at minimere antallet af sagsbehandlere og dermed forenkle forløbet generelt for de borgere, som får en helhedsorienteret plan.
- Med henblik på at få en fyldestgørende beskrivelse af gældende ret er der i lovforslagets afsnit 3.1 og 2.1.1.2. indsat afsnit om hhv. forvaltningslov/persondatalov og frikommunenetværk.

Der er herudover foretaget en række ændringer af lovteknisk og redaktionel karakter.

Bilag 1 – Høringsliste

3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatrådet, Akademikerne, Allerød Kommune, Amnesty International, Ankestyrelsen, AOF-Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, Arbejdsløhedskassen for selvstændigt erhvervsdrivende (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsskadeforeningen AVS, A2B, Ballerup Kommune, BDO Kommunernes Revision, Beskæftigelsesrådet, Bedre Psykiatri BUPL - Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Business Danmark, Børnesagens Fællesråd, Børne- og Kulturchefforeningen, Børns Vilkår, Børnerådet, Danmarks Frie Fagforening, Danmarks Lærerforening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Folkeoplysnings Forbund, Dansk Handicapforbund, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Psykologforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Selskab for Indvandrersundhed, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Erhvervsskoler – Lederne, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Datatilsynet, De Danske Sprogcentre, Den Danske Dommerforening, Den Kooperative Arbejdsgiver- og Interesseorganisation i Danmark, Den Uvildige konsulentforening på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Det Kriminalpræventive Råd, Dignity – Dansk Institut mod Tortur, Digitaliseringsstyrelsen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, DUKH, Erhvervsstyrelsen, Fabu, FADD – Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge, Forbrugerrådet TÆNK, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Flygtningenævnet, FOA – Fag og Arbejde, FOF's Landsorganisation, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Forening for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, ForældreLANDSforeningen (FBU), Fredensborg Kommune, Frederikssund Kommune, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR - danske revisorer, FTF, Furesø Kommune, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Gribskov Kommune, Halsnæs Kommune, Helsingør Kommune, Hillerød Kommune, HK/kommunal, Indvandrermedicinsk Klinik ved Odense Universitetshospital, Indvandrerådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Justitia, KFUM's Sociale Arbejde, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, KTO, Kooperationen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, LAFS- Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen BoPaM, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen for førtidspensionister, Lederforeningen for VUC, Livsværk, LO – Landsorganisationen i Danmark, LOKK – Landsorganisationen af kvindekrisecentre, LOS, Lægeforeningen, Mødrehjælpen, Oplysningsforbundenes Fællesråd, Pension Danmark, Plejefamiliernes Landsforening, Politiforbundet, Private Gymnasier og Studenterkurser, Producentforeningen, Produktionsskoleforeningen, Psykiatrifonden, Red Barnet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Røde Kors, Rådet

for Digital Sikkerhed, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Psykisk Sårbare på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND - De hjemløses organisation, SIND, Sjældne Diagnoser, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialstyrelsen, Statsforvaltningen, Sundhedskartellet, TABUKA, Uddannelsesforbundet, Udlændingenævnet, Ungdomsringsen, Ungdommens Røde Kors og UNHCR Regional Representation for Northern Europe.